

POLSKIE PISMO ENTOMOLOGICZNE

BULLETIN ENTOMOLOGIQUE DE LA POLOGNE

T. VI.

15 maja 1928.

Zesz. 3—4.

Wykaz chrząszczów okolic Przemyśla.

(Verzeichnis der Käfer der Umgebung von Przemyśl).

*Trichopterygidae, Scaphidiidae, Histeridae, Dryopidae, Georyssidae,
Heteroceridae, Dermestidae, Nosodendridae, Byrrhidae.*

podał

T. TRELLA.

TRICHOPTERYGIDAE.

Nossidium + *pilosellum* Mrsh. Przemyśl-Popielówka, w wypróchniałej lipie, licznie; obok osobników normalnych 3 rdzawozłote: # p. a. ochaceum nov.¹⁾ (Forma gatunkowa: w wyk. Mas., Tenenbaum: Małopolska).

Ptenidium + *griesneri* Er. (w wyk. Lith.); *laevigatum* Er.; *turgidum* Thoms.; *fuscicorne* Er.; *myrmecophilum* Mocz.; *pusillum* Gyll.; *nitidum* Heer.

Ptiliolum kunzei Heer.

Ptilium exaratum Allib.; *myrmecophilum* Allib.

Pteryx suturalis Heer.

Acrotrichis grandicollis Mnsh.; *montandoni* Allib.; *thoracica* Waltl.; *atomaria* Dej.; *intermedia* Gillm.; *fascicularis* Hrbst.; *sericans* Heer.

SCAPHIDIIDAE.

Scaphidium 4 *maculatum* Ol.

Scaphosoma agaricinum L., *subalpinum* Reitt.; *assimile* Er.; *boleti* Prz.

¹⁾ *Nossidium pilosellum* Mrsh. a. *ochraceum* nov. cały chrząszcz jedno-stajnie rdzawozłoty.

HISTERIDAE.

Hololepta plana Sulz.*Platysoma frontale* Payk.; *compressum* Hrbst.*Cylistosoma oblongum* Fbr.; *angustatum* Hoffm.

Hister helluo Truqui; *unicolor* L.; *cadaverinus* Hoffm.; *striola* Sahlb.; *terricola* Grm.; *stercorarius* Hoffm.; *bipustulatus* Schrnk.; *purpurascens* Hrbst.; *marginatus* Er. (1 ok.); *neglectus* Grm.; *ventralis* Mrsh.; *carbonarius* Hoffm.; *4-notatus* Scriba; *se-pulchratus* Er. (1 ok.); *funestus* Er.; *bissexstriatus* Fbr.; *12-striatus* Schrnk.; *12 str. v. 14-striatus* Gyll.; *bimaculatus* L.; *corvinus* Grm.

Dendrophilus punctatus Hrbst.; *pygmaeus* L.*Paromalus parallelotipedus* Hrbst.; *flavicornis* Hrbst.*Hetaerius ferrugineus* Ol.*Myrmeles piceus* Payk.

Gnathoncus rotundatus Kug.; + *punctulatus* Thoms., Budy Wk. w opuszczonej karczmie (w wyk. Sil., Bor.).

Saprinus rugifer Payk.; *semistriatus* Scriba; *aeneus* Fbr.; $\frac{1}{2}$ aen. a. *fulminans* Kol.; *conjungens* Payk.; *rugiceps* Dst.; *rugi-frons* Payk.; *metallicus* Hrbst.; $\frac{1}{2}$ *sparsatus* Solsky, (2 ok.).

Teretrius picipes Fabr.*Plegaderus vulneratus* Pnz.; *caesus* Hrbst.; *dissectus* Er.*Abraeus granulum* Er.; *globosus* Hoffm.

Acritus minutus Hrbst.; *nigricornis* Hoffm.; + *homeopathicus* Woll. (2 ok.), (w wyk. Sil.).

DRYOPIDAE.

Potamophilus acuminatus Fbr., Pralkowce.

Dryops striatopunctatus Heer.; *viennensis* Heer.; *auriculatus* Geoffr.; *ernesti* Gozis; *nitidulus* Heer.

Helichus substriatus Muell., Pralkowce.*Esolus angustatus* Muell.; *parallelotipedus* Muell.*Latelmis perrisi* Duft., Turnica; *volkmari* Pnz., Turnica.

Riolus + *cupreus* Muell., Turnica (w wyk. Bor.); *subviolaceus* Muell., Turnica.

Helmis maugei Bed.

GEORYSSIDAE.

Georyssus crenulatus Rossi.

HETEROCERIDAE.

Heterocerus fossor Kiesw.; *flexuosus* Steph.; *marginatus* Fbr.; *fenestratus* Thunb.; *fusculus* Kiesw.; *pruinosus* Kiesw.; *sericans* Kiesw.

DERMESTIDAE.

Dermestes frischii Kug.; *muinus* L.; *taniarius* Ill.; *undulatus* Brahm.; *lardarius* L.

Attagenus schaefferi Hrbst.; *piceus* Ol.; *p. a. sordidus* Heer.; *pellio* L.; *pantherinus* Ahr., Grochowec.

Megatoma undata L. (zimą w kokonach błonkówek, budujących w gliniastych brzegach).

Globicornis marginata Payk.; + *corticalis* Eichh., Przemyśl-Bodnarówka (1 ok. pod korą jabłoni) (w wyk. Sil.).

Trogoderma versicolor Creutz. (licznie na sączących dębach); *nigrum* Hrbst.

Ctenias serra Fbr. (często na zeszłych żagwiach).

Anthrenus pimpinellae Fbr.; *scrophulariae* L.; *verbasci* L.; *v. a. nebulosus* Reitt.; *museorum* L.; *fuscus* Ol.

NOSODENDRIDAE.

Nosodendron fasciculare Ol.

BYRRHIDAE.

Pelochares versicolor Waltl.

Limnichus sericeus Dft.

Simplocaria maculosa Er.; *semistriata* Fbr.; *carpathica* Hmpe.

Morychus aeneus Fbr.

Pedilophorus nitidus Schall.

Cytillus sericeus Forst.

Bryrrhus fasciatus Forst. (rzadki); *arietus* Steph. (rzadki); *pustulatus* Forst.; *pilula* L.; + *luniger* Grm., Kruhel Wk., Brylińce, Turnica, (w wyk. Carp.); + *glabratus* Heer., Turnica 1 ok. (w wyk. Carp., Tenenbaum: Zamojskie).

Porcinolus murinus Fbr.

Curimus + *erichsoni* Reitt.; Brylińce, Turnica, (pod mchem na pniach; w wyk. Beskid; Mazur: Kraków).

Syncalypta paleata Er.; *setigera* Ill., *spinosa* Rossi.

Résumé.

Es werden die im Titel genannten Coleopterenfamilien aus Przemyśl und Umgebung angegeben. Dabei wurde das ganz rost-gelbe *Nossidium pilosellum* Marsh. als ab. *ochraceum* nov. unterschieden.

Owadorosty polskie i palearktyczne.

(Laboulbeniales polonici et palaearctici).

podali

JANINA i WINCENTY SIEMASZKO.

Owadorosty (*Laboulbeniales*) należą do rzędu bardzo ciekawych organizmów roślinnych. Są to zewnętrzne pasorzyty doskonałych owadów, przeważnie chrząszczy, poza tem błonków, prostoskrzydłych i in. U większości rodzajów i gatunków pasożytnictwo ogranicza się do chitynowego pancerza, tylko bardzo nieliczne *Laboulbeniales* przenikają również do wnętrza ciała żywicieli. To też śmiało rzec można, że w przybl. 99% całego tych pasorzytów utrzymuje się na powierzchni owadów za pomocą zczerniałej, przeważnie zastrzonej nóżki, zagłębionej wyłącznie w chitynową powłokę ich ciała. Oglądane makroskopowo, lub przy słabym powiększeniu owadorosty wyglądają na powierzchni żywiciela jak drobne szczecinki lub włoski, gdyż długość ich nie przekracza zwykle 1 mm. Bardzo łatwo daje się zauważyc, nawet golem okiem, dosyć pospolita u nas w kraju *Laboulbenia flagellata* Thaxt., występująca na przedstawicielach rodzaju *Platynus*.

Naogół im twardszą jest chityna owadów, tem trudniejsze pasorzytowanie na nich owadorostów. To też tylko drobniejsze gatunki chrząszczy posiadają pasorzyty z pośród tej grupy. Duże biegacze, jak *Carabus*, *Calosoma*, *Cyphrus*, a z pływakowatych — *Dytiscus* nigdy nie podlegają zarażeniu. Niekiedy jednak i zupełnie drobne chrząszcze wolne są od tych pasorzytów, przeważnie z powodu grubego, niedostępnego pancerza, czasami zaś z innych przyczyn, dotychczas niewyjaśnionych; znane są bowiem drobne gatunki chrząszczy o zupełnie miękkim pancerzu, a mimo to wcale nie porażane. *Laboulbeniales* zarażają różne okolice ciała